

የኢ.ፌ.ዲ. ከርስቲያን

ግዢልዣም ብ::

የኢ.ፌ.ዲ. የታክክለኛ
የተዘረዘሩት መጽሐፍ ተከታታይ ::

ከብርሃን አይደለም መጽሐፍት ::

በግዢልዣም ቅድሚያ ማረጋገጫ ስላም ገንዘብ
ዘመኑ የሚከተሉት ስልጣን የሚከተሉት መግባር ::

አዲስ አበባ ፖስታዊ ዓ. ዝ.

በኢትዮጵያ ማተሚያ በታ የታተሙ ::

Published in cooperation with
The Committee on World Literacy
and Christian Literature
1963 Edition

ԱԽԱ ՄԵԺԻԿ ԹԱՆԻՇՆ ԴԻՎՈՐ Ա. Պ. ԱՊԵՐՎ
ՓՅԱՂՋ ԱՅԼ ԽԱՅ ՄԵԺԻԿ ՀՖԲԴ ԴՆՍԻ ՀՊԿԾՄ ԺԿՄ ԻԺԻ
ՄԵՋ ՄԵԺԻԿ ՓԽԸ ՔՄՊՓՈ ՀՖՄ :

Illustrations by courtesy of
David C. Cook Publishing Company
Elgin, Illinois, U.S.A.

መቁድያ	3
፩ የዘረዥ ታሳሌ :	5
፪ የእንከርዳ : ታሳሌ :	7
፫ የሰኞቸው ቅንጣት ታሳሌ :	9
፬ ወጪ : እናግ የበሮ ደንቀኑ :	11
፭ መንግሥት : ስማያት መረጃን ትመስላለች :	13
፮ መንግሥት : ስማያት ባለቤትን ትመስላለች :	15
፯ መንግሥት ስማያት የሚገቡ እናማን ፍቃው ?	17
፩ የእየሰነድ ደቂ መካመርቻ ሲለ የጊዜ እንዲልጠሙ :	19
፪ እናሰነድ እርምጃ :	21
፫ መረተኛች በወይም አጥከልት ወሰኑ እንደ መሩ :	23
፬ የታማናና የህይተኛው አገልግሎ ታሳሌ :	25
፭ የዓመዕናው መሠረት ታሳሌ :	27
፮ ከፋው አገልግሎ :	29
፯ በለ መዋው ስውና አልፍክ :	31
፩ ስኔ በለ መዋ ስው :	33
፪ መልካም ባልንቸ :	35
፫ የግብንግዚ ታሳሌ :	37
፬ ይግመኝ መወለድ :	39
፭ አሁር ቁኔሽቶት በሰርግ :	41
፮ የመጨረሻው : ፍርድ :	43
፯ ሲለ በዕናን :	45
፪ በፍጥነት ታረፈ :	48
፫ መለጥቶሁን ወይም :	50
፬ የንግድና ገለጻ :	52
፭ አስቀድሞችሁ የአግባለበኩርን መንግሥት ልልት :	54

መቁጥር

ይህ የእየሱስ ከርስቶስ ታላለዋች የተባከው መጽሐፍ፣ ስለ እየሰነድ
ቻዬ ከሚኖሩት ሆኖ ተከታታይ የንብረት መልመሻ ይከበርኝ ወሰኑው
ናው = የተዘጋጀውም፣ የንብረት መልመሻ ይከበርኝውንና፡ ከእየሱስ ቻዬ
አገዳቸውንና ሁሉተኛውን መጽሐፍ፣ ማለት የእየሱስ ልደቱና አገልግሎት፣
የእየሱስ ከርስቶስ ታላለዋች የተባለትን፣ ለመኖች ይገኘ አገባበ
ዋች ነው =

የዚህ መጽሐፍ ዓላማ ገዢናን እየሱስ ከርስቶስ የተናገኘውን ታላለ
ዋች ቀለል ገለ መንገድ መግለጫ ሌሎች፣ በተጨማሪም፣ አገባበው አራ
ቀን መንፈጸም ልቦ አገዳቸና ማዘጋጀት ነው = አገባበው ተምህርናን
በሚከታተሉበት ገዢ ከዚህንና ገዢ ይስተዋል በንድ፣ በየምድርና መጠረቅ
ትምህርና የሚገኘበት ከፍል ተገልጻል እና

በዚህ መጽሐፍ ወሰጥ የቀረቡትን የመጽሐፍ ቅድመ ቻዬች ለመግኘ
ቴና ለማዘጋጀት መረ አይርሱ የተጠቀምሁበትን መጽሐፍ የደረሰትን ይከ
ተር ፍረግኩ ሌላ ለውጥነት አመሰግናለሁ =

እልጋዣ ሌላ አስተርጓሜ =

፭

የዘመኑ የጊዜ ዓ

አያስ-ስ ሀዕስ ብሔራዊት ተናገድ = እነዚህን ብሔራዊት ሌሎች መሞከር
በኩል በተረጋም ለተለብሰቦት ለዋጥ ነገሮችው = የተገኘቸውም ብሔራዊት
ሁሉ አጭሩዋልች ተተወቻል = ይህ መጽሐፍ፣ እያስ-ስ ከተናገድቸው ብሔራዊት
አንዳንዶችን ይዘካል =

ይህ የመጀመሪያው ብሔራዊ ምርመራ ለበዚ ስለ መጣ ንብረቱ ነው = ገብረው-
አንድ ከፈጸሚ መሳሪ ዘር ያዘ ለበዚ መጣ = ንብረቱ ግን የበሮው ዘር ሁሉ
በታረሰው መሬት ለይ አልወቀም = እንዳንድ በመንግድ ዓር ወደቀ =
በመንግድያም ዓር የኑበዚ መሬት ያልታረሰ ንበርሃ በኋላ አመሌክ መሰጥ
ለማና አልታረም = በዘመና አጠገብ ሀዕስ ወደቻ ስለ ንብረቱ = በመንግድ ዓር
የወቀቀውን ዘር በፊት = ወይም በኋላ ስለ-ጥር = በመንግድ ዓር ከወደ
ቀመጥ ዘር እንዲ እንዲ አልበቀለም =

በታረሰው መሬት መሰጥ አልፎ አልፎ ወጥናዎን ንብረቱ = ገብረው የዘ
መ እንዳንድ ዘር በዘመና ሀዕስ አልፎ በለለበት ወጥናዎን ለይ ወደቀ = ሀዕስ
አልጋም ለለልናበዚው፣ ወደቀው በቀል = በታየም ሆኖ = በፊይ በወጣ ገዢ
ገን መሰለት : ሆኖም ለለልናበዚው ያረቀ = አይነት ተልልቷ ለመሆን አል
ቻለም =

ከመሌክ ጥቅና ያግማው አረምና አይሁ ንበረበዎት = ገብረው የዘመና እንዲ
ገኙ ዘር በእኔሁ መከከል ወደቀ = በኋይም በታለው በቀል = ንብረቱ ግን አይሁ-
አይሁት በቀል = ከከተከልቻ ፊጥጥ አይደን = ለለዘመና ከተከልቻን አነቀዱ =
ገዢሰውም = ከተቀቻ ገዢ በእኔሁ አይሁ በቅ ቅድ = በእኔሁ መከከል
ከነበዚው ከተከልቻ አጥቻ ቅድ ለማናራቻ እንዲ እንዲ አለደንም =

ከመራቱ ተቋሩ ግን መልካም ነበረ “ ገዢው የዘመዣ እንዳንድ ካር
በዚህ በመልካም መሬት ስይ መደቀ ” በቅለም ሌላ ” እንዲ ለሰሳ አጥቃ
እንዳም ለሰሳ አጥቃ ሲተወጥ መቶ አጥቃ አፈራ ”

ይ.ቁ መካሙርቁ : — ይህ ምስክ የጊዜር ነው ? በለው አያዝ-ሰን መ
ቁት = ለሰነዱ አያዝ አንድሸ ሆኖ ተለጠለቁው : — እኩዎስኩስር በለው-
አብ ወ-ሰጥ መልካም ካር ይዘረል = እኩ የእግዚአብሔስር ቅል ነው = መሬ
ቁም የሰው ልቦ ነው = እንዳንድ ለማቻ በመንገድ እኩ እንዳለው መሬት
ናቁው = የእግዚአብሔስርን ቅል ይለማለ ” ዓይ ግን አንድ ለሰሳ በለት መሬ
ቁ ይያስለስ ይመጣ ቅልን ከልማቁው ይመሳና ” ይህንም ይደረሰበት
ምከንያት + ለማቻ አጥኑው እንዳይደኑ ነው = እንዳንድ ለማቻ ይግሞ እንደ
ጥንቃው መሬት ዓቁው = የእግዚአብሔስርን ቅል ለማ-ተው በደብቻ ይቀበሉ
ታል = ቅል በልማቁው ወ-ሰጥ ለለዋር ገዢ ይቆየል = ነገር ግን በቁሉ የሚ
ገኘት ተንሽ መከራ ወይም ለደት ለደርሰባቁው = አጥኑታቁውን ይጥፀሉ =
ለለቁ ለማቻ ይግሞ አሸሁ እንዳለበት መሬት ዓቁው = የእግዚአብሔስር ቅል
በልማቁው ተዘርቁኬል = ዓይ ግን አነዱሁ ለማቻ በሰነድ ዓለማዊ ነገሮች የታ
ነቁ ለለ ሆኖ የእግዚአብሔስርን ቅል ለመመልከት ገዢ ይጠናቁው = የዚህ
ዓለም አስቀና የበለጠገኑት የማቻ ቅልን የንዋል = ለከመታቁው የ
መማሪያ ይህናል *

ነገር ግን እንዳንድ ለማቻ እንደ መልካም መሬት ዓቁው = የእግዚአ
ብሔስርን ቅል ለማ-ተው ያስተው-ለሁ = በልማቁው ያኝናታል = እርስ-ም ይደ
ገና ለተዘጋጀ የፈረሳል *

(አቶ. ወ. ዓ—ጥና የጥ. ወ. ይ—ኩ ተመልከት =)

አዲስ ስለ የዚህ ዝው-ቁ ነበር = በግብርና አልተረም እንደ በደን
በት ከተማ በፍጻፌት አካባቢ በተ እርምቶች ነበር = እርስተም በተ ገዢ
በእነዚህ እርምቶች ወሰጥ አያይደ : ገዢዎች ሲመሩ ይመለከት ነበር =

እንደታወቂ ባልሮ ስለ መልካም መረጃ-ና ለለማያራራ መረጃ ነበር =
የሚቀጥሉው ባልሮ ስለ መልካም ነበር ስለ መተሪ ነው = ለበላን መል
ካም ከሚያደርግ ነገሮች እንደ : መልካም ነው = ለበላን መልካም ከሚ
ያደርግኝት ነገሮች ለለው = መልካም መረጃ ነው = መረጃ መልካም ነው ወይ
ስለ መተሪ ? መረጃ መተሪ ከሆነ : እንደሁዚ ለበላን መተሪ ይህናል = ስለ
ዘሱ ለበላን በሚዘዋወች ነገሮች መልካምናት ላይ የተደረገ ነው = ለበላን መል
ካም የሚያደርግው ለለው ነገር ደንገሞ ወታ ነው = በቁ ወታ ከበላ : ለበላ
የማያራራ ይህናል = በተለይም ለበላን መልካም የሚያደርግው ነገር : የተዘ
መው ነው የገኘት ነው = እንደ የገኘት ነው በተዘዘር : ለበላም ልክ እንደ
ተዘዘው ነው የገኘት ይህናል = መልካም ነው በተዘዘር : ለበላም መልካም
ይህናል = መተሪ ነው በተዘዘር : ለበላም መተሪ ይህናል =

ለበላ መልካም እንደሆነ የሚያስፈልጉው እንደ ለለ ነገር ደንገሞ እለ=
እርስተም የዕቅድ ተሟሃን ነው = በቁ የዕቅድ ያስፈልጉዋል = ይህ ጥን የዕቅድ
በጣም ይደረግ ከሆነች : ለበላን ታጠውልግዋልች = የዕቅድ ደንገሞ የሚያስ
ፈልጉዋን የህል ተረሱ ከልማንች : ለበላ በቁሬሽ እያደግኝው =

አዲስ እንዳሁ እስ — እንደ ቅን እንደ ገበሮ በእርሻው ወሰጥ ነው
ለመዘገበት ወጪ = ከዚህ የገኘት ሁሉ መልካሙን ጥሩ ቤት : ከሆነ
ገዢዎች የተሻለ ለበላ እንደሚያደግኝ እሙና = ለሌላሁ ለያገኘ ከሚቻለው
ዘር ሁሉ መልካሙን ጥሩ =

የንግ መልካም እር ክብር በእሌ : በእርሻው በራው :

ኞር ገን ማታ ቁጥር ስለ : መሳተ መጠና በእርሻው መጥሪ ዓይነት እር በራ : ይህም እር አንከርዳድ : ንበ :

መልካምና እር በቀላና በቃያ ሰሚን : አንከርዳድ ደግሞ ይታደ ፖመር : ወረተዋቂም :

ንታ ሆኖ : መልካምና እር በእርሻው ካርቱ አልጋጋሁምን ? አንከርዳድ ገዢ ከዚያት አገኘ ? አስተ :

ገብረዎች : — መለት ይህን አደረጋ አላቸው :

ወረተዋቂም : — አንከርዳድን አንፈቀመውን ? ሌሎ መቀበት :

ገብረዎች አንዳህ አላቸው : — አንከርዳድን ስትሰቻው የኝልበት እኩ ሊገኘ ከእርስ የር አንቀጽነቅስት አይሁንም : ተወለቻው ያለበት መከር ቤት አጋዥው ይደግ : በመከር ቤቱም አጋዥቻን መርቻ : — አንከርዳድን አስቀድ ማቃሮ ለቀሙ በአገኘው ለማቻውል በየንድው አስተ : እሁን ገን በንተረፈ አከማኝ አለሁ :

ይቀ መባዎች ይህን ከስዱ በእሌ : — ይህ የስሌ የጊዜር ነው ? በስዱ አያስተኛ መቀበት = አያስተኞም መልስ አንዳህ አላቸው : — መልካምና እር የዘረዘሩ የሰው ላይ ነው : እርሻውም ዓለም ነው : መልካምና እር የመንግሥት ላይቻ ዓይቻ ዓይቻ : አንከርዳድም የከተው ላይቻ ዓይቻ ዓይቻ : የዘረዘሩ የሰው ላይ ነው : እኩ አንከርዳድ ተለቻው በአገኘ አንዳሣ ቅጠል : በዓለም መጨረሻ አንዳህ ይህናል = የሰው ላይ መለከተኛ ይል ካል : ከመንግሥቱም አንቀፅትን ሁሉ ዓመታዊ የሚያደርጉትን ይለቀባሉ : ወደ አገኘው ይተለቀቻል : ሲጋ ገን እሁሉ በንተረ አንዳሣክማት : ዓይቻን በአገኘው በእግዢአገኘር መንግሥት ይሰበባል :

(ማቴ. ጊዜ : ይህ—ወ : ሙሉ—ወ ተመልከት ዘ)

ይ
የሰኞች ቅንጧት
ምሳሌ ::

አንድ ቅን አ.የሰ.ለ. — መንግሥት ለማያዝ ስው ወሰድ በእርሻው-
የዘረቻትን የሰናዣው ቅንጻት ቁመስለለች እለ ”

የሰናዣው ቅንጻት መጠንዋ ተንሽ ነው = በመጠን አንድ ለናቀው ቅን
ጻት ያነስ ኦር ለማግኘት አለቸው ነው = በደንቅ ገዢ ግን፣ ከአቶከላፍች
ሁሉ ተብልጠለች ”

አንድ ጉባኤ የሰናዣው ቅንጻት ንሮ = እርስጥም በተለ በቀለች = ከተ
ቀት ወራት በታሳ መጠንዋ አንድ አንድ ተንሽ ባኩ ሆኖ = ይህን የሀል
ካይታ በታሳ : ወይም መጠና በታችውን ወርተው አረፍተባት ”

አ.የሰ.ለ መንግሥት ለማያዝናን በሰናዣው ቅንጻት የመስለው ለምን
ይር ነው ? የመስለበት ምክንያት : መንግሥት ለማያዝ በመጀመሪያ ተንሽ
በለ ንብረት ነው = አ.የሰ.ለ በለ እግዚአብሔር መንግሥት መሰበከ በጀመራ
ገዢ : ቅለን የተቀበለት ተቀኑ ንብረቱ = የኢትዮአብሔር ግዢ በለወች መካ
ከል አንድ ለናቀው ቅንጻት መሰለች = ንብር ግን የፋለም መንግሥት የእርስተ
አስተካተማን ይረስ እግዚአብሔር መንግሥቱን አንድሚያስቀሩ : አ.የሰ.ለ የው-
ቂ ንብር = በሌላሱ የሰማይ ወይም መጥተው በቅርቡበኝም አስተስቀረ
ይረስ አንድምታልን የሰናዣው ቅንጻት የኢትዮአብሔር መንግሥታም አንድ
ምታልን አስተማረ ”

አዲስ መንግሥት ስማያዊና በሰኞችው ቁንጣት የመሰለዎች ለለም
ጥናትና ደንብ : ሁሉቱም ሲይወት ለላላቶው ነው ይሁትም ሲይወት ለላ
ላቶው ያደርጋ ይገባል እና ማዘረዘሩበኝ ለሰኞችው ቁንጣት ሲይወት ለሰሚሰጣት ይ
ፈጸማች ተሸፊለች ይሁትም ለመንግሥት ስማያዊ ወራሽቶም ሲይወትን የሚሰጥ
እርስ ነው እና ማዘረዘሩበኝ ለመንግሥት ስማያዊ ወራሽቶ ሲይወትን
ሰሚሰጣቶው ይሁትም እየሰራተኞች ተሸፊለች :

አዲስ በሌላ እንደ ሰላ ዘመኑ በጣም እውሃር የሆነ የሰነድ ተናገድ
ይህ ገበዕ ዝርዝ በእርሻው ነው = ከተቀቻ ቅናት በፊላ በታችው ከመራቻ
በቅ ሌላ እየ = ከተቀቻ ወረቻ በፊላ ዘመኑ ለመታወቂድ ባግኩ መሆኑን
ተረዳ = ገበዕው ተኋኋ ባለ = እግዢልብኬር በኋን አባቃለ አሳይገው =
ገበዕው ልያውቅ = ቅናቱ ሌላቻ በኋን እያደን ይደ :

ՀՐԱՆ ՔՄԴ ՈՂԿԱԼՈՒՄ ԹՎՅԱՐՄԴ ԹՎՈՂՄ ԱՌԵ ԱՅ
ՈՓԱ ԵՔԸ ՀՅՀԸ ՈՓԱ ՀՅՀԸ ՀՅՀԸ ՀՅՀԸ ԱԼՈՎԳԻ ։ ՀՂԿԱԼՈՒՄ ԱՌԵ ՅՈՓԱՄ ՈՂՅԲՄՀՄԸ ԹՎՄԸ ՆՄԴ ։ ՔՂԿԱԼՈՒՄ ԹՎՅԱՐՄ
ԴՄ ՀՅՀԸ ՆՄ ։ ՀԴ ՈՂԵՐԴ ՖԱՏ ԱԲՈՒԿԻՄ ՀՅՀԸ ՈՂՅԲՄ
ՀՄԸ ԹՎՄԸ ՔՂՅԲԴՐՎ ՀՂԿԱԼՈՒՄ ԱՄ ՆՄ ։ ՀԴ ՔՂՅԲՀ
ՔՀԸ ԱՄ ԹՎՅԱՐՄԴ ԻՂՄՆԴ ԹՎՈՂՄ ԱՄ ՆՄ ։

በዚህ በኋንድ ገዢ በቅለ ስያጭ እለም ነገር የንግድ ተቋማ
ቀን ሲተቋሙ ሲኋይም፡ ቁስ በቅለ ያደገኝ የዚህ ነገር = ከባሁ ገዢ በንግድ የንግድ አገልግሎት ችግር ይገጥ እንደ ቁስ መከር ያረሰ = በነፃጋ ገዢ በቅለ
ተሰጠበት አረመው ተጠለ = የእግዥአብሔር መንግሥትም እንዲሁ ነው፡ እግዥአብሔር ቁስ በቅለ መንግሥቱን ያስፈልጋል = የንግድን ሁልጊዢ
አኖይ እንቻልም = የሆነ ሆኖ፣ ያለ ተቆጣሚ መኖር የሰጠንም = የእግዥአብሔ
ር ፈቻድ በስጠቀሮ እንደ ሆኖ እንዲሁ በዋጽና የሚሆንበትን ቁስ በተ
በቀ እየጠበቃን መኖር አስተባን = ይገጥ የእግዥአብሔር መንግሥት ለማራ
ያምበት ቁስ ተዘጋጀበትን እየጠበቃን እግዥአብሔርን ለማየት እንዲቀፍ =

ΦΑΦ ΛΕΓΩ ΡΟΗ
ΔΥΦΙ ::

አ.የሰ.ስ ለምች በቀለለ እንደረዳ በማስታት : በምሳሌምች አስተማሪ እኩለሁ ዘመኑ በዚህ ተወካይ በሚያየሩትውና በሚጠቀሙትው ነገሮች ተጠቀሙ « እነዚህ ህንጻ ቤት ነገሮች የተጠቀሙበትው : የመንግሥት ለማግኘትን ተልቅ ምሥጫርና የመ ገፈጻን ነገሮች ለመግለጫ ነበረ « ተልቅ የህን ምሥጫርና ለመግለጫ ከሚያገለዋል ስዕምች እንዳ : ምሥጫርና ሆምች በሚያውቀት ነገር መመሰል ነው « አ.የሰ.ስ በገብረዬና በዘዴ ምሳሌ የተጠቀሙው : ሂዝቦ ገበሩና ዘመኑ እንደ ሆኖ በደረሰ የውቀ ሲለ ነበረ ነው : በሚያውቀት ነገር አማካይ ነት ሲለ እግዢ.እብነር መንግሥት ተልቅን ምሥጫር ለያስተውሉ ይችሉ ነበር = አ.የሰ.ስ በምሳሌ በብዕት ይስተማረው ሲለዘዴ ነው »

አ.የሰ.ስ በዘዴ ምድር በጥረሰበት ነውን : ዓይቃ በቅድጋበት እገር በጣም የታወቁ ነበር = እብዛዕባም ዓይቃ እኩተዋል = ከዚ ያለ ወጪ እንደሚያውጥም የውቀ ነበር = ሲለዘዴ አ.የሰ.ስ ሲለ መንግሥት ለማግኘት ተልቅን ምሥጫር ለመግለጫ : ሲለ እንዲት ዓይቃ ይህን ምሳሌ ተናገሩ : —

እንዳ እንደ መልካምን ዓይቃዎችን ሲሆ : ወጪ አይቃ የበኑ እንዳት ዓይቃ እኩት = እንደወጥም እንዲሁ አሉ : —

ይህን ወጪ አይቃ የበኑ ዓይቃ ፍት « በበቱ ያለው ነገር ተስፋዕስ በሽጥም : የወጪዎች ወጪ እኩተዋልም » ከለለው ከተለበበበት ዓይቃዎች ወጪ በላይ ይጠይቷል « ይህንን ወጪ አይቃ የበኑ እንዳት ዓይቃ እንደገባ፣ በበቱ ያለኝን ነገሮችና ለለቸጊም ዓይቃዎችን ሁሉ እጠማለሁ »

ስለዘዴ እንደወጥ በለ ዓይቃዎች : — ይህንን ዓይቃ መግለጫ እረዳጋለሁ « ወጪ ሲገት ነው ? እስዱ »

በለ ዲንቀምጥ የደንቀምጥን ቅር ነገዎ •

በስዘሱ ነገዎ ሆኖን ስጠ • ሌሎች ዲንቀምጥን ስጠ = የኩብረውን
ነጋር ሁሉ ስጠ = ተልቅዋንና መልካምዋን ዲንቀም ለመግባት በቁ ገንዘብ
አንዳያንድ : ያለውን ነጋር ሁሉ ስጠ •

በኢትዮ ዲንቀምጥ ለመግባት ዘድ = እሁን ዲንቀምጥ ለመግባት በቁ¹
ገንዘብ አለኝ አለ • ለስዘሱ በለ ዲንቀም የደንቀምጥን ስጠልት = ነገዎም
ደንቀምጥን ባንኛ ገዢ : በማም ተደሰት •

ይህ መንግሥት ለማያዝን ለመግለጫ ተኋ የሚከተሉት ነበረ = የከንያቸው
በዘመን ገዢ ነገዎም የደንቀምጥ ለገዛው ለማጠና : ሁሉም አይቶአል =
ደንቀም ተልቅዋና የደንቀምጥ የሚያለው የሀሳብ ነገዎ የሚያለው የወጪ
በስዘሱ አየሰለ ለመንግሥት ለማያዝ የሚያለው የሀሳብ ባንኛ አንድመሰጠው
ሁሉም አሰተዋል =

አየሰለ መንግሥት ለማያዝ ይህን ነገዎ ተመሳሳይት ያለው ለምን
ይር እው ? እና ወደ መንግሥት ለማያዝ ለመግባት ያን የሀሳብ ገንዘብ ይፈለ
ማብናል ማለቱ እውን ? ወይስ እና መንግሥት ለማያዝ ለመግባት ያለንን
ሁሉ መሽታ ይገባናል ማለቱ እው ? ወይስ እና በከይወታቸን የለግዢአብር
ርን መንግሥት ከሁሉ አብልጻን መሻት አለበን ማለቱ እው ? እንደ ገዢ
አየሰለ ይቀመጥናን — አሰቀድማቸሁ የለግዢአብርናን መንግሥት
ፈላጊ --- ሰለ እናና ሰለ ወንጻል --- ሁሉንም የተው : እሁን በዘሱ በመን
ከበደት ዓይ --- መቶ እጥፋ : በሚመጣውም ዓለም የዘለለም ስጠውት የሚይ
ቀበል ባንኛው የለም አለ •

(ማ. II : ውስጥ : ሙሉ ተመልከት •)

መንግሥት ስማያት
መረበን ተመስላለች ::

የንሰሳ በእርትራ ከኋጋጌት ስራው ፍቅር እናንበረም = በልዕነት
በዚ ዓይነ አጥማች ዓይነ ስያጠናዎች : በዚ ጊዜ ይመለከት ነበር = በላዘሁ
ከአማራር የስለምች በአንድ : መንግሥት ስማያቶን እንደሆ ለሌ በመረጃ
መሰላት :—

ዶግዎ መንግሥት ስማያቶን ወደ በእርትራ የተባለች መረጃን ተመሳሳ
ለች = ይህችም መረጃ ከሁሉም ዓይነት ዓይነ ስበሰቦች = በዋሳችም ጊዜ አጥ
ማች ወደ ወደፊት አወጪ-እኑትና በዚ ዓይነት ዓይነ እንደ ስበሰቦ ተመለከቱ
ከኋጋጌው አብዛኛው ለመብል መልካም ስያን : ጥሩት ጉን ለመብል መጥሪ
መሆኑን አቶ = በላዘሁ መልከመን ዓይነ ከመጥሪው ዓይነ ለየፍ መጥሪውን
ውደ ወጪ ጥሩ ወመልከመን ዓይነ ጉን በቅርቡች ወሰጥ እኩማችና ቅርቡ
ቻችን ተሽከመው ወደ ቤታቸው ወሰኖ = በዘመን ቅን አብዛኛች ለምት
ዓይነ ሀለ :

ይህ የስሳ በንሰሳ በእርትራ የኋጋጌት ስማያቶን ለመንገር ጥሩ
የንሰሳ ነበር = በባክና ዝርዝር ያኋና የኋጋጌት ስማያቶን ሁሉ ዓይነ አጥማዎች፣
ወይም ሌሎች ስማያቶን ስያጠናዎች አይተዋል = ይግሞም በባክና ዝርዝር
የኋጋጌ ስማያቶን ሁሉ ቅርቡችና ንብረትው = ቅርቡችና ዓይነ ለመጥና
ይጠቀሙናቸው ነበር = በባክና ዝርዝር የኋጋጌ ስማያቶን ሁሉ : መልከመ
ዓይነ ከመጥሪው ለለይ አይተዋል = ክፍቅ መካመ-ርቱ እያለምች በባክና ዝር
ዝር ለለ ነበር : ዓይነ አያጠመዎች የረዋል :

በላዘሁ እ.የተ.ብ መንግሥት ስማያቶን ከሁሉም ዓይነት ዓይነ የስበሰቦች
መረጃን ተመሳሳይች የሚለውን የስሳ ተጠቀሙት : መረጃ መንግሥት

ይህ የወሰን የተነገረበት የሚከናወት የሚደርሱ ነው? እያለበት ታጠፊተዋቸው
ከፍልችን እንደማለየ የሚገኘበት በዚህ መንገድ ነው = ታጠፊተዋቸው በለ-
የመጠኑት በዚህ አኞችን ነው = ይችቸው ወደ መንግሥት ለማያዝት ይጠበብ =
አዲቸው ጉን ለጠበቅ ለይችላም =

Հ.Ք.Ռ. ԲՍ ՈԳՈՒԹ ՄԹԱԾԴ ԲՄԳԱ ՀԸ ։ ՈՒՄՆ ԽՄՆ ԳԼՐ
ՈՒԿ-Դ ԴՐԱԺՈՒՄ ։ ՈՒԱ ՈՒՄՆ ԽՄՆ ՀՐԱՋԱՊԱԾ ՅՈՒՀԵՒՄ
ԴՎԱՄ ԲԼԳԱ ։ ՈՎԱ ՈՒ.Ք.Ռ. ԻԾՈՒԹ ՈՒ-Ը ՔՅՈՒՀԵՒՄ ՅՈՒ
ՀՅԵԳԴՈՒՄ ԱՖՔ ՀՅԵԳԴՄ ՅՈՒԱՐ ։ ՈՒԱ ՈՒՄՆ ԽՄՆ ՈՒ-Ը
ՈՒԳԸՐ ։ ՈՒՄԴ-Ը ՈՒԳՆԻՄ ՀՅԵԳԴՄ ՅՈՒԱՐ ։ ՅՈՒՀԵՒՄ ԻԾ-
Ք ԱՌԱՋՈՒՄ ՈԳՈՒԹ ՄԹԱԾԴ ՀՅԵԳԴՄ ՅՈՒԱՐ ։ ԻՅՈՒՀԵՒՄ
ՏԸ ՀՅԵԳԴՄ ԱՌԱՋՈՒՄ ՅՈՒԱՐ ։

የዕስኑ መጨረሻ መቂ ይህናል ? ይቀመጥና እለውቃም እና ተመክቷውን የሚያውቃው ስው የለም : ይቀመጥና እያወለን : — የዓለም መጨረሻ መቂ ነው ? ለእኔ መየት = እያወለም እንዲሁ በሉ መለሰ አገው : —

አናገተ ይህን ለማውች አላተሰጣችሁም፡ የዓለም መጠሪዎች መነሻ እንደ
ሚሆን ማንኛው አያውቁም፡ ለሌላዎች ቅን ወይም ስሜት የስማይታው መሳሌከ
ትም በሆነ ልጅም በሆነ ከእባት በቀር የሚያውቁ የለም፡

ስለሁ የፌለም መጠረሻ መቻ እንደሚሆን አውጥሉሁ የሚለን ስው-
ቢያር፣ አለማውችን ያግማኝ ይህን ከእግዚአብሔር በቀር የሚያውቁ እለመ
ፍሩን ልንደገረው እንቂለን፣ እግዚአብሔር ይህን ይደረሰበት፣ የራሳ-
ምከንያቶች አለው።

(መ.፩. ገብር—በኩረት—፩. የግብር. ገብር—በኩረት—በኩረት ተመልከት ይ)

መንግሥት ስማያት በለበትና ተመስላለች :

እኔዎ እኩዎ በጣም አዋር የሆኑ ምሳሌ እስ = ይህ ምሳሌ እኔዎ ዓይ
ቻ ነገር በቻ ነው = ዓይቻ ነገሩም ይስዱ = —

በሰነድ የመንግሥት ስማያት ይቀመጥ መዝሙር የሆኑ ጥናል ሁሉ ከመዘ
የሁ እኩዎን እርምጃዎን የማቅረብ በለበትና ይመስላል =

በመጀከና ቅዱስ ወ-ልተ እኩዎንናት እኔዎ በዘምና ለለተኛ ዓይቻ
ነገሩት : ይህ ምሳሌም በእርማት በጣም ተልቅ ተርጉም አለው = ምክንያቱም
መጀከና ቅዱስ ወ-ልተ ምሳሌ የሚጠናበት መጀከና ሲለ ሆነ ነው =
ዓይቻ ነገር በጣም አዋር በሆነ እኔና = አብዛኛውን ገዢ ተርጉሙ በጣም
ቴልቅ ነው =

አሁን የዚህን የእኔዎ ዓይቻ ነገር ምሳሌ ተልቅ ተርጉም እንማራለን =
በመጀመሪያ መማር የሚጠና = ጥናል የሚለውን ቅል ተርጉም ነው = እኩ
ስ-ል ከርስቶስ በዘመ ምድር በተመለሰሰበት በመን = ጥናል የሚለው ቅል
ሁለተ ተርጉምና ነገሩት = እኩዎው ተርጉም ሙጻን በመጀከና የወሰኖ ስው-
ማለት ነበረ = በዘመን ገዢ ሂሳብ ግልባም እኩዎን = ሙጻን የሚጠናበት
ለው መልዕክ ነበረበት = ቤትና በምድር በተመለሰሰበት በመን የማ-
ቻ መከናወች እኩዎንም = ባሪ ሂው መጀከና ሲጋፍ = እኔዎ ገዢ በቻ
ይጠናና የማተሚያ መከናወች ያስተካል = ለሰነድ ማተሚያ መከናወች በለ
ነበረአቶው ገዢ = አየደጋገሙ በአዲ መጀከና ነበረበትው =

የመጀመሪያው ማተሚያ መከናወች የተመረመ ንዑስ ሌሎች በንጂ በጀመ
ሪያ ተመት ነው = የማተሚያ መከናወች ከመመራቱ በፈት = ጥናልወች መጀከና
ትን በዘመ ወ-ልተ መልዕክ ነበረበትው = ይህንም ገዢ እኩዎን ስው-
ራት በዘመ ተመት መልዕክ ነበረበትው = ለሰነድ ለራ የሚጠናውም
ለው ይጠናና እኩዎ፡ እኩዎው ይመለጥን ነበር = ጥናል እኔዎ ተልቅ ሂው-
ይጠናው የኩበረው ለሰነድ ነው =

የእኩዎ ሁኔታው ተርጉም ሙጻን ለማስተማር የወሰኖ ሂው ማለት
ነበረ = ይህ ሂው ወ-ልተ መግቢያም ነበረ = ሙጻን በዘመ ገዢ አየደጋገሙ ሲለ
ሚጠናና ሙጻን ሁኔታ በቻ ይውቀው ሲለ ነበር = ገዢ የእኩዎን ሁኔታውን ነበረ =

በሰነድ ጥናል ማለት ሙጻን የሚጠናና የሚያስተዋር ሂው ማለት ነው =
እኩዎ ይህ ምሳሌ ምን እኩዎችበትምን እንመለከት = መግቢያ : ከመዘገበ

አዲስና አርሱዎን ነገር የሚያውጥ ባለቤትን ይመሰላል ይላል = ባለቤት ተዋል የተቋሉ የመዘገበ በታ አለው = ከመዘገበ ማንኛውም ቤት ስልጣን፣ በተኞች ይከፍና የሚፈልጉዎን ይመሰላል = ከነፃ በኩል በተኞች አንድ ገኝ ይቋልልዋል = ባለቤቱ ተጨማሪ ዕቅ ይግባዋል ሲሆን የመሰሰኑ ቁልጥን ከፍተኛ ወደ ባለቤቱ ተጨማሪ ዕቅ ይመሰላል = ከነፃ በኩል አንድን ይቋልልዋል =

ከበቱ የሚያውጥ አንድንድ ነገር አዲስ ነው፤ አንድንድም አርሱ ነው = አየሰሳ መምህርም አንድነህ ነው ይላል = የሚያገኘው ስው ይግባዋል አንድነህ ነው ይላል = አእምሮው የመዘገበ በቱ ነው = ከእእምሮው አዲስ አስተያየት አርሱ አስተያየት ይመሰላል = ከእነዚህ አንድንድም አስተያየት በእእምሮው ለተቋቻ ቅናት ወይም ለዓቶች በቻ የረዋል = ለወጪ አስተያየት በእእምሮው ለወጪ ወረዳ ወጪታት የረዋል = ለወሰኑም አንድነህ አዲስ አል ብቻ በኩል ለይ ያጠማራል = ለሰነዚ በእእምሮው ካለው አዲስና አርሱ አስተያየት አል ብቻ በኩል ለይ ያጠማራል =

ሰነዚ ለለ መንግሥት ለማየት ለማስተማር የወሰኖ መምህር : የሙን ማውተ ለማየትን ምስልዋቸት : በእእምሮው ካለት ከአዲስ ከአርሱ ነገሮች ያገኘል = አየሰሳ ምስልዋቸን ያገኘው አንድነህ ነው = መልካም መምህሩን ለወጪ ምስልዋቸችዎን በዚህ መንግሥት ያገኘል = ምስልዋቸን ለማግኘት፤ አዲስ ሰነድ አርሱ አስረዳቸችን ያጠማራለ፤ ይግባዋም በመጽሐፍ ቅናስ ወሰኑ ያለ ምስልዋቸ አንድ መንግሥት ለማየት አስረዳቸች የተወራቀቸው ታሪክ ፍቃው = ለሰነዚ ከባሌበቱ ምስል ጥፊት ተርዝዋቸ አንድ ይህ ነው = አየሰሳም ይህን ምስል ከተናገበበት ምስንያቸች አንድ ይህ ነው =

(ማቴ. ጉድ : ዘመን ተመልከት =)

መንግሥት ስማያት የሚገበ እነማን ፎቃው ?

አየሰሳ በዚ ገዢ — ከዚን ከፍራው ለማውቅ ተቻላለችሁ በስኬል ደግሞም እንዲህ አለ :

ከእኔህ ወይን መልቀም አይቻልም፣ እኔህ የሚያደርሱ እኔህን በታኑው እኔ እኔህ እኔህን እንዲ ወይንን ወይም እንዳቻን ለለ ነገር መልቀም አይቻልም፣ ከተጋኘችት በለስ መልቀም አይቻልም፣ ከጋኘችት የሚያደርሱ ከጋኘችትን በታኑው እኔ እኑው፣ ከተጋኘችት ከጋኘችትን እንዲ በለስ ወይም እንዳቻን ለለ ነገር መልቀም አይቻልም ॥

መልካም ካና ሆሉ መልካም ቅድ ያፈራል ॥ ካና መልካም መሆኑን ከመልካም ቅድው ታውቁለችሁ ॥

ከተዋ ካና ከተ ቅድ ያፈራል ॥ ካና ከተ መሆኑን ከከተ ቅድው ታውቁለችሁ ॥

መልካም ካና ከተ ቅድ ማጥረት አይቻለውም ॥

ከተዋ ካና መልካም ቅድ ማጥረት አይቻለውም ॥

መልካም ቅድ የሚያደርሱ ካና ሆሉ ይቻረጣል ॥ ወደ እሳትም ይጠላል ॥

አየሰሳ እንደሆም ለማቻን በሚያረጋገጥ ፍርድ ለኩዎችው እንደግኝነት ተለ ይኑባሩናል = መልካም ፍርድ የማያረጋገጥ፣ መንግሥት ለማቻን መግባት አይፈቀልበቸውም =

አየሰሳ እንዳሁ አላቸው :— የእባትን ሂቻድ የሚያደርግ እንዲ : ገዢ : ቤታ ሂቻድ : የሚለን ሁሉ መንግሥት ለማቻን የሚገባ አይፈለም = በዘመኑ ቅን በዘመኑ :— ቤታ ሂቻድ : ቤታ ሂቻድ : በስምህ ተንበት አላተኞችን የዚ ? በስምህበ አገኔንትን አላውጥኝምን ? በስምህበ ባዝተ ተከምሏት አላደረግኝምን ? ይለኝል = የዘመኑ ገዢም :— ካቶ አላውቅልቸውም፣ እናንተ ፍመዕች : ካለኝ ሂቻድ፣ ወደ መንግሥቱ ልጋገብ አይቻለቸውም፣ እናንተ ካቶ የምኑ ተመሩ ካለኝ ሂቻድ :

አየሰሳ ከተዋዋቺ መንግሥት ለማቻን እንደገቡ የማይፈቅደው ለምኑ ይርሱ ነው ? አግባብአብዕር ፍመዕችን ከመንግሥት ለማቻን ወጪ እንዳያደርግቸው አለፈለን የሆነውበት ለማንድር ነው ? አለፈለን የሆነበት እንደፍውጥኝቻት፣ አግባብአብዕር ቁጥሪ ነውና ማጠከት በፊቱ እንዳኖር በለማይፈልግ ነው፣ ሁሉተኛው ምክንያት፣ ለማይ አለፈለች ስኖር ነውና ከተዋዋቺ ካለ ፍመዕችው ወደ መንግሥት ለማቻን ልጋገብ አይፈቀልቸውም = እንደሆነ ለሙለያቻት አለፈለን የሆነበት ሁሉተኛው እንዱሁ ፍቃው፣ ነገር ገንዘብ ማኝነት ይገባው አለ = ይህንም ከዚሁ ምስበት ለንደሆነ እንተለለን = እናድ የበሰበሰበ ፍርድ ከለለው ፍራምች ይርሱ በይበለቅ፣ ለለተኛ ፍራምች መጥሪያዎችዋል = በስዕህ ተለያይተው እንዳኖሩ የሰፈጻቦት ምክንያት ይህ ነው =

አግባብአብዕር ቁጥሪ ነው = ለማይፈቅደው ፍራም ነው = እርሱ በሚኖርበት ስኖር ከተዋዋቺ ክናድ፣ ስኖርው ፍራም ለሆነ አይቻለም = ከተዋዋቺ በመልካም ቀይ ተካት በይደርሰብቸው፣ ለማይፈቅደው ፍራም አይሁንም = ስስዕህ አግባብአብዕር ቁጥሪ ነውና ፍመዕችን ከመንግሥት ለማቻን ወጪ ማድረግ አለፈለን = የአግባብአብዕርም ለማቻን እንዳይገቡት ፍመዕችን ከመንግሥት ለማቻን ወጪ ማድረግ አለፈለን =

(ማት. ቤት : ፩፩—፪፪ ተመልከት =)

የኢ.የዻ.ኩ. ይቀመጥና ስለ ፈጣን እንዳልጠሙ ::

በግብር ወንደለም ተሰት በግብር : በግብርና በተቃስ መሰጥ በት
ንሽ በቃ የሚለያየ ዓይነት ንጉሴ በባቡ በታ ይገኘ : ይህንም ተፈ
ለማስተዋል ሆኖም ወንደለም ተሸ በተራ እንመልከት : ይህ የሚከተው
ቻይ ጥርቃለ እንደ ዘዴዎ ነው :

የየአንበሳ ይቀመጥና ፈረሰዎችን ይጠሙ ነበር « መጥተዎች » :—
የየአንበሳና የፈረሰዎችን ይቀመጥና የሚጠሙት የእንተ ይቀመጥና
በግብር ወንደለም ተሸ ነው ? እስተ ዓዲስ አበባው አገቶው :—
መጀመር ካለንበሳ ወር ስለ ማዘዣ ለጠሙ ይችላለን ? መጀመር ካለን
በሳ ወር ስለ ለጠሙ አይችሉም = ነገር ጥን መጀመር ካለንበሳ የሚወሰድ
በት ወሬት ይመጣል : በዘመኑ ወሬትም ይጠማል :

የሚከተለው ደንቀም ባቴዎስ እንደ ዘዴዎ ነው :

በዘመኑ ገዢ የየአንበሳ ይቀመጥና ወደ እርስ ቅርቡው :— እኛና
ፈረሰዎች : በዝር ገዢ የምንጠሙው : ይቀመጥናሁ ጥን የሚጠሙት
ስለ ወንደለም ነው ? እስተ ዓዲስ አበባው አገቶው :— ማዘዣ መጀ
መር ካለንበሳ ወር ስለ ለማስ ይችላለን ? ነገር ጥን መጀመር ካለንበሳ
የሚወሰድበት ወሬት ይመጣል : በዘመኑ ገዢ ይጠማል :

ባቴዎስ ታሪክ የሚጠኑት እንዲሁ ነው : ይህን ጥርቃለ ካሂናቸ
ይን ወርናንፃፃር : ሁሉቱም እንደሚቻልበት ለማየት እንችላለን : የግብር
ና በግብር እንደገር በጠም ተንሽ ልዩነት በቃ ይገኘ : ልዩነቱም በግ
ጠቀመጥቶው ተሳት በቃ ነው :

ጥርቃለ :— መጥተዎች ይላል = ጥን እርስ ጥን እንደሆነ በጠም አል
ገለጻቸውም = የመጠት ተሸው ስካላ ወያም የየአንበሳ ይቀመጥና
እንደ ሆነ አልጠለም = ባቴዎስ ጥን :— የየአንበሳ ይቀመጥና ወደ እርስ
ቅርቡው ይላል = ይህ በእውነት ወንገም ልዩነት አይባወ = ምክንያቶም :—
የየአንበሳ ይቀመጥናው ስካላ ፍቃው = ባቴዎስ ጥን የየአንበሳ ይቀ
መጥና የመቀበለት ምክንያት : በዘመኑ ገዢ የአንበሳ ስሳስ በት ስለ
ነበር ነው : ይቀመጥናው የጠሙት : በዘመኑ ምክንያት ልዩነት አይቀርም :

አነዱ ልዩነት ደንቀም ጥርቃለ :— መጀመር ካለንበሳ ወር ስለ ማዘዣ
ዎች ለጠሙ ይችላለን ? በሚልበት በቃ ሌይ ነው : ባቴዎስ ጥን :

ማሬምች መኩራው ከእነርዕስ የር ስለ ማያዝ ይቻላልን? ይለል = እነሆ ላይ
የሚሰጥት በእኔድ ቅል በቁ ነው = ማቴዋል “በዚ” በሚል ቅል
አጠቃዋሚ : ማርቆብ ጥን “መጥ” የሚሰውን ቅል ተጠቃሚነት = አይሁዳ
በዚ ቤቱ ይጠሙ ስለ ነበር : ይህ በጣም አያስተኛውንም ”

ይህ የአይሁዳ ልማድ ታሪክን ያስረዳልናል = አ.የሰለሳ የሚሰው ከደቀ
መካመርች የር ስለለ : ይቀመጥና የዘን የሚቀውምና ለጠሙ አይቻ
ለም ነው = እጅግ በጣም ተደስተው ነበር = በስርዓት ላይ አንዳደር አንጻርቷ
ተደስተው ነበር =

አሁን ይህንን ቅርቡ በፊቃስ ወገኖች አንጻርዎት = ይህን ቅርቡ
ማርቆብ ከሚኑባን ቅርቡ የር ስናነድናር : ሁ-ስተዋሚ በጣም አንደሚቀረቡ
ለማየት አንቻለሁን :

እነርዕስም :— የየአንበሳ ይቀመጥና ስለ የዚ በዘን ይመግለጫል
ቻለ ስለ የዚ ያደርጋል : ይቀጥም የፈጸመውንን ይቀመጥና ስለ የዚ
አንደሸጻው ያደርጋል : የአንተ ይቀመጥና ጥን ይበላሉ ይመግለጫ
አስተ = አ.የሰለሳም :— መኩራው ከእነርዕስ የር ስለ ማሬምችን ልቻስጠው
ቻቻለቻሁን ? ነገር ጥን ወራት ይመግለጫ : መኩራው ከእነርዕስ ለመሰረ
የት ቤቱ በዘን ወራት ይመግለጫ አለቻው :

በዚ ነገር ላይ ሲቃስ ከማርቆብ ይለዋል = ሲቃስ :— የየአንበሳ ይቀመጥና
መ-ርቻ በዘን ይመግለጫ ዘለ-ትም ያደርጋል ይለል = ዘለ-ትም ያደርጋል የሚ
ለው ቅል ማቴዋል ማርቆብም በሚኑባን ቅርቡ ወሰት የሰንም = ጥን ይህ ላይ
ነት ነው ለማለት አይቻልም = የሚከናወተው : ለዋቅ ለጠሙ ዘለ-ትም አደርጋ
ዋል = ለጠሙ ስለ : ሁ-ልጋብናም ዘለ-ት ያደርጋል ነበር = መም : ዘለ-ት የሚደረግ
በት አንድ መንገድ ነው :

አ.የሰለሳ እነሆ ላይ መጥ ከጠናው ይር ተከማኝ መሆን አስበት አስ
አንድ መጠጥ በፍጻም አይቻለም በለ አለበትማርም = በዚምን ቤቱ የቀንበ
ከደቀ መካመርች ተከይቶ በወገኑ ቤቱ ቅርቡ ስለ ነበር : የእነርዕስ ይቀመጥና
መ-ርቻ መሙ = አ.የሰለሳ ከደቀ መካመርች ተከይቶ የሚሰቀልበት ቤቱ አንድ
ማመጣ ገዢው = በዚምን ቤቱ ይቀመጥና ይመግለጫ = ነገር ጥን አሁን
የከርስቲያን ቅድስ መንፈሰ ከእና የር ሁ-ልጋብና ለለምሮም : ከእግዚአብሔር
የር ለንኑጊዜና ለንመለሰበ በደብት አንጻርለሁ = አ.የሰለሳ መኩራ ሆኖ
የሚንቀሳቸው በታ ሁ-ልጋብና ተጠባጥቷል መቆለት ይገባናል :

(ማቴ. ዓ : ፩—፪ : ማር. ዓ : ፪—፫ : ሲቃስ. ዓ : ሙሉ - ሙሉ ተመልከት ዓ)

እኔሰተ አርሃው ዓ

በለፈው ጥወጻች ወሰጥ የእ.የስት ደቀ መሆሙ-ርቻ ለምን እንዳልጠሙ-አየን = እያሳሰ ደቀ መሆሙ-ርቻ ያልጠሙ-በት ባዕከንታቸት = በስርዓ ላይ መ-ገኘ ሂወ አብርሃው እንዳለ ማረዥች ተደሰተው ስለ ነበር ነው እስ = ከዘመም በኋላ ደቀ መሆሙ-ርቻ ለምን እንዳልጠሙ ለመግለጫ = ሁ-ሰት ለለ እውጥና ምሳሌዥች ተኋገረ = አነዱህ ምሳሌዥች በማብን ላይ ስለ ንብረት ማረዥች ከተኋገሩው ባኩሉ በኋላ ይገኛለ = የመጀመሪያው ባኩሉ ይሻውና—

በአረዳ ልብስ እናሰ እናራ የሚጥና የስም = በደረሰን ጥን = እናሰ መጣፈያ አርሃው አርሃው ዓይነት ደብዳቤዎች ማረቱ ነው = መም የእርሃው ሁይወት መግለጫ ከኋል ስለ ነበር = የየሁንስ ደቀ መሆሙ-ርቻ መሙ = ንብር ጥን ይሰታ የእናሰ ሁይወት መግለጫ ከኋል ስለ ነበር = የእ.የስት ደቀ መሆሙ-ርቻ በስተና ተደሰቱ =

እያሳሰ ያለተማረው ተግባርቻ እንደ እናሰ እናራ ነበር = የየሁንስ ወጪ ጥን እንደ እናደ ልብስ ነበር = እናሰ እናራ በአረዳ ልብስ ላይ ለማና እይታዥም = በደረሰን ጥን = መቀደም የባቢ ይሁናል = እንዲሁም እናሰ የእናሰ ሁይወት መግለጫ ከኋል ስለ ነበር = የእ.የስት ደቀ መሆሙ-ርቻ

የጥሰሰተና ስጋብ በቀላል ሌሎችው-ለት ስለ ተሳ = ይህ እ.የስት የተናገዙው ባኩሉ በማም ተና ነበር = በነገድ ገዢ አብዛኛቸው የጥሰሰተና ስጋብ የተጠኗል ልብስ ይሰጣል ነበር = በዚ ሌላም ልብስ ይጥሩ ነበር = በነገድ በኋላ ላይ እንደ መቶ ይህል የተጠኗል እናራ ይታይ ነበር = ንብር ጥን እናሰ-ን እናራ በአረዳው ልብስ ላይ ለመግኑቸው በፈት = ይጥሞት ነበር = በጥሞት ጥን = ያልተጠበው እናሰ እናራ ይረዳውን ልብስ ይቦዋቸዋል = መቀደም በፈት ከተማረው የባቢ ይሁናል =

ከነሱ በኋላ እ.የስት ከመጀመሪያው የጠብቀ ባኩሉ ተኋገረ እንዲሁ ሌላ —

በአረዳ እቅማናም እናሰ የወይን ቤት የሚያኖር የስም = በደረሰን ጥን = የወይን ቤት እቅማናውን ያሬናዳል የወይናም ቤት ይፈሳል = እቅማናው-ም

ይመፏል = አዲስ የወይን በቃድ ግን በአዲስ አቀማದ የጥራለ =

አየሰለ ይህን ሁ-ሳተኞች የሚከተሉ ምንም ደንብ ነው? በመጀመ
ሪያው የሚለው ወ-ሰጥ የተጠቀሰው አዲስ እራሱ የአዲስ መርቃዊ ትንሽ ቅጂዎች
በቃድ ነው = በዚህ ሁ-ሳተኞች የሚለው ግን አዲስ የወይን በቃድ በመሰረት አዲ
ስ አገዳለ አገዳለ ከፍል በቃድ አይደለም = በእርሱ ለበዚ ለይ ያልተ
መበት አዲስ እራሱ መግባር የሚያጠበቅ አገዳለ መሆኑ፣ አገዳሁም አዲስ የወይን
ቃድ በአረጋጅ አቀማዳ ወ-ሰጥ ማጥሪያ ልጻው አይታበም = አዲስ የወይን በቃድ
በአረጋጅ አቀማዳ ወ-ሰጥ በይረዳ፣ አቀማዳው ይፈጸኗል = ከዚህ በታላ የወይ
ካም ቃድ አቀማዳውም ይመፏል = አዲስ የወይን ቃድ በአዲስ አቀማዳ
ው-ሰጥ መኖር አለበት =

አገዳሁም አዲስ አበባ፣ አዲስ ቅርጋም አገዳሁም ለተናት ይገባል = አዲስ
ነገር በእርሱው አገዳሁን በያራራበት፣ ወ-ድቀት ይከተላዋል፡ ለለዚህ አየሰለ
በአገዳሁን የሚለውች ያስተማረው፡ እርስ የሚሰጠው አዲስ ሲደውት አዲስ
አይደር የሚጠደቅ መሆኑን ነው፡ ቅጽሕ ድውሉም አገዳለው፡ — ማንኛም በእር
ስተቀበ በይረዳ አዲስ ይተረክት ነው፣ እርሱው ነገር አልደኩል፤ እነዚ፤ ሁ-ሳተኞ
አዲስ ሆኖኩል =

አገዳሁት ወጣት ይህን የሚለው ለቃድን፣ አገዳሁ አለች፡—

ይህ የሚናገሩው ለሌላ እኔ ነው፡ አዲስና የተሻለ አበባ አለኝ = ነገር ግን
ገኘ እርሱ ለማድረግ በመከተል ለይ ነኝ = አገዳሁን የገዢ አጥምናለሁ፤ ግን ለሌላ
ነገርን አይደርም፡ ከአሁን ይሞር የሚገኘውን አይደርም፡

(ማር. ይ፣ ይኩ—ይኩ ተመልከት =)

I

መሬተዋች በወይን አተከልት ወሰጥ እንደ ምሩ ::

አያስ-ስ ክዳቶ መካመርቱ የር በታለስኬን ስመሰረት : በዚ የወይን
አትክልት አየ = አንድ ቅንጻ መንግሥት ሰሜዕት ለውይኑ አትክልት ሥራት
ዶችን የወጪዎ ባለቤት ለውጭ ትመስላለች በሉ ለረቀ መካመርቱ ነገሮ
ችው =

ጥንበው ይሻውና : — አንድ የወይን አትክልት ባለቤት ሥራተኞችን
ለፍጥር ካመዋቱ በአሁኔል ሆኖት ሰዓት ወደ ገበያ ፖዲ = አርብም በተን
አንድ ጥር ለከፍለችው ተስማማና ሥራተኞች ለንድሬሩ ወደ ወይኑ አትክልት
በደረሰው =

በዚህት ሰዓት ሌሎች ሥራተኞችን ለፍጥር ለንድገና ወደ ገበያ ፖዲ =
በዘመኑም ሆኖ የሂሳብ ሌሎችን አገኝቶ : — አናንተ ደንሞ ወደ ወይኑ አትክ
ልት ፖዲ : የሚጠቀውንም ለሰጣቹንጂ አላቸው = ሆኖ የሂሳብ ሌሎች
ተስማማና ተቀባዩ =

በሰራሽት ሰዓት ደንሞ ሌሎች ሥራተኞችን ለፍጥር ወደ ገበያ ፖዲ =
በዘመኑም ሆኖ የሂሳብ ሌሎች ቁመው አየ = አንድገና : — አናንተ ደንሞ ፖዲ :
በውይኑ አትክልት ሆኖ : የሚጠቀውንም ለሰጣቹንጂ አላቸው = አንዘም ሆኖ
የሂሳብ ሌሎች ቁመው ተስማማና ተቀባዩ =

ከሰዓት በእኔ በዘመኑ ሰዓት ደንሞ ሆኖ የሂሳብ ሌሎች ቁመው

እንደገኩ ላንች እናርዳም በወይኑ አትከልት ለመሥራት ተከማሙና
ተቀጠኑ ነ

በአሁሮ እናድ ስዓት ይግባም ሆኖ የረቱ ሌሎችን ላንችና እናገኩ፡— ሆኖ እቅ
ታችሁ ቁጥን መለ በዚህ ሲለ የዚ ተቀማለችሁ ? አላቸው እናርዳም፡—
የሚቀረቡ ሲለ አጥን ነው አሉት እናርዳም፡— እናገኩ ይግባም ወደ ወይኑ
አትከልት ፖስ ያሚገባውንም ተቀብላለችሁ አላቸው፡

በመጀም ገዢ፡ የወይኑ አትከልት በለበት ይመወነ ለከፍለችው መሬት
ቃቃን ሁሉ መሬ፡ በአሁሮ እናድ ስዓት ሌጋብት ለእያንዳንዱችው እንዲኖድ
በር ካፈለችው፡ በዚህን ስዓት ሌጋብትም ለእያንዳንዱችው እንዲኖድ በር
ካፈለችው፡ በስድስት ስዓት ሌጋብትም ለእያንዳንዱችው እንዲኖድ በር ካፈለ
ችው፡ በዋሳት ስዓት ሌጋብትም ለእያንዳንዱችው እንዲኖድ በር ካፈለችው፡

ከጠዋቱ በአሁሮ ሁሉት ስዓት የጋብትም አብዛትው የሚቀበሉ መሰሰው
አቶው ንበር፡ ጥሩ እናርዳ ይግባም ለእያንዳንዱችው እንዲኖድ በር ተቀበሉ፡
ተቀበሉውም በባለቤቱ ሌጅ ተቀጠና፡— እና ቁጥን መለ በዚሁ ወሰኑ
በጽሕል ለየወራን መለን ለእኔዎም እናድ ስዓት ለወሩት ከላይ እናል
ካፈለሆችው አሉት፡

በለበቱም ከእናርዳ ለእንዳ እንዳሁ አለው፡— ወይም ሆኖ፡ በእንዳ
በር ቁጥን መለ ለመሥራት ተከማማህ = አልበረልሁህም = ለምን ተቀባዩ?
በጋቢዎ ቁጥን መለ ሆኖ ፊቻው ለኋጋብት ለእኔዎም ለምት ይገኘ ለመሆን ወደ
ፊሁ፡ እናርዳ፡— ሆኖ ወይም ለአፈፅችው የሚገባ አልኋጋብችውም = እኔ
መልካም ሲለ ሆኖም፡ መቀበት የለብህም = የተከማማሁበትን ወሰኑና ፈጸ፡

(ማቴ. ፫፡ ፫—፬ ተመልከት ነ)

የታማኬና የሂከተኝው አገልግሎ ብስለ :

አያስለ በኋርጋዕት አገር የኋበሩ ማለ መቶች አንዳንድ ገዢ ወደ ፍቅ
አገር ይረዳ ነበር = ለሆኑም አብዛኛውን ገዢ ታሳታቸውን ለሚኖቻቸው
እኩል ይሰጣ ነበር = አያስለ ፍቅ አገር ማለ ሂወዎ መከተን ይህን ምስለ
ተናገሩ =

ማለ መዋዎ መከተን አገልግሎቶች መርቆ — እኔ ወደ ለላ አገር
አንዳንድ ይረዳ በጥንቃቄ አንዳንዶች አገልግሎሁ አነቶው = አን
ደኝውን አገልግሎ — አምስት ስሆ ገር አንቀ = አምስት ስሆ ገር በዘ
ገንዘብ ነው = በጥንቃቄ መብቀው = ንግድበትና አተርፍ በለው አዘዴው =

ሁለተኛውን አገልግሎም — ሁለተ ስሆ ገር ይሞወና = ይህ በዘ
ገንዘብ ነው = በጥንቃቄ መብቀው = ንግድበትና አተርፍ በለው አዘዴው =
ለሚስተኛው አገልግሎም አንዳ ስሆ ገር ለመዋዎ = አንዳሁም በለው አዘዴው =
ይህ በዘገባ ነው = በጥንቃቄ መብቀው = ንግድበትና አተርፍ =

ከዚህ በጀት ማለ መዋዎ ወደ ለላ አገር ዘዴ = አምስት ስሆ ገር የተሰ
ው አገልግሎ አንዳሁ በለው አስቦ — ይህ በዘገባ ነው = በንግድበት
አምስት ስሆ ገር ተርፍ ስለተኞ አልቀርም = አንዳሁ በደርግ = ቤታዊ
ከዘዴበት አገር ለመለስ = ይህ ያለቻዋል = ሰላሳሁ በዘገባ ነገድ =
ሁለተኛውም አገልግሎ — ይህ በዘገባ ነው = ንግድበትና አተርፍለሁ
በለው አስቦ = በሁለቱ ስሆ ገርም ነገድ =

አንድ ስህ በርሃው አገልግሎት ገዢ :— ቤታዊ መከናዣ ለው ነው = አፈጻጸም ሁ = ሆነህ ገዢበት በመነገድ ይጋጥ አቀፍረዋለሁ በሉ አስቦ = ሆነህ ሆነዚ ገዢበት በመነገድ ይጋጥ ጥቃቃሪ ቅዱሪ ገዢበት ቅዱ =

ከዚህ ዘመንም በእሳ መከናዣ ከዘደበት አገር ተመለስ = አገልግሎቶችንም መፈፀም :— ገዢበት አንዳ የዚ ተጠቃሚቸውንት? በሉ መየቻቸው =

የመጀመሪያው አገልግሎት :— አምስት ስህ በርሃው ለመከናዣ = ንገድሆበት አምስት ስህ በርሃው አተረኞሁ በሉ መለሰ = ቤታዊው :— መልካም፣ አንተ በነ ታማኝም አገልግሎት ያስቀሩ ተመሳሳል ተመሳሳል፣ በዚህ አይምሆለሁ = ወደ ቤታዊ ይስታ ግብ አለው =

ሁለተኛውም አገልግሎት ወደ ቤታዊ ቅርቡ :— ሁለተ ስህ በርሃ አተረኞሁ አለው = ቤታዊው :— መልካም፣ አንተ በነ ታማኝም አገልግሎት ያስቀሩ ተመሳሳል፣ በዚህ አይምሆለሁ = ወደ ቤታዊ ይስታ ግብ አለው =

አንድ ስህ በርሃ የተቀበለው አገልግሎቶች ቅርቡ :— ካዘዘሱበት የምታ ብቻ ካስበተኞበትም የምትሰበበበ መከናዣ ለው መሆኑን አውቃለሁ = ሂደሁም = ሆነህ ወደ ለላ አገር ከዘደህ በእሳ፣ ገዢበት አንዳይቆቅ ጥቃቃሪ ቅዱው ተበኩለሁት = ልክ አንድ ስህ በርሃ ይከውልሁ አለው =

ቤታዊውም መልስ አንዳህ አለው :— አንተ ከፍና ማኑታ አገልግሎት = ካዘዘሱበት አንዳዋሪ ካስበተኞበትም አንዳሰበበበ ታውቃለሁን? በንግዴበት ነገሱ ባትረፍ ነበረበህ = በማትረፍ ይጋጥ ገዢበት ቅዱቸው = ካዘዣ በእሳ አንዳን ስህ በርሃ ወጪደበትና ለታማኝ አገልግሎት ለመው =

በለ መሬው ቅዱው አንዳህ አለ :— ያለውን ነገር በደንና የሚጠቀምበት ሌላ ይሰጣዋል = ይጠበለትኩል = ያለውን ነገር የሚጠቀምበት ገዢ፣ ያለው አንዲ ይውሰድበታል = ለምንም ነገር የሚጠቀሙት አገልግሎት ከበት አገር =

(ማ. ታደብ ገዢ—በ ተመልከት =)

የቀመጥናው መጋቢ የሚለ :

የሰቃለ ወንደል አንድ ቅማኝ ስላልነበረ መጋቢ ይገባኝል እና መጋቢ ማለት አስተዳደር ወይም ሆኖ አስተያየቶ ማለት ነው :

አየሰለ አንድህ የሚል አንድ የሚለ ተኋገረ :— መጋቢ የንብረው አንድ በለ ተጋኝ ነበረ = ይህ መጋቢ የበለ ተጋዙ ጽጋረት ተከሏ ነበረ = አንድ ቅን በለ ተጋዙ እና መጋቢው ጽጋረቱን አንድሟበትን ስሜ = ስለዚህ በለ ተጋዙ መጋቢውን ተርቶ :— ይህ የምልጣማዊ የሚልኝ ነው ? ቅማኝ አይደሉም = መልካም አስተዳደር ወይም ሆኖ አስተያየቶ አይደሉም = ጽጋረቱን ቅማኝ ለሁለም = አዲስ መጋቢ አቀተረለሁ = የመጋቢነትና ፖስታ አስረከበበት አለው :

በዚህ ጊዜ መጋቢው በልቦ አንድህ አለ :— የንግድ አይደርም ? ቤት ሆኖ የንግድ ከእኔ ለመሰረት ነው = ሆኖ አጠቃላይ = ለመቻለር ወራ የለኝም ; መለመ የንግድ አቅራቢው = ከዚያም ጥቃት አስቦና አንድህ አለ :— የሞራርጊውን አውቃለሁ = የንግድ ቤት በልቦ ላይም አይደሉሁ = ሆኖ ለፈታም = በበታቸው ይቀበሉና = ከዚያም ወደፊ አንድ ቅን ለሰተኞ መቻለር አያሳልጋቸው = መለመን አያሳልጋቸው = አፍጋጌም ወሰጥ አልጋዋም = የንግድ ቤት በልቦ ላይም አይደሩን ያቻቻ አይደሉም = አንድአበቃው አጠቃላይ = ከዚያም ወጪ የንግድ አይደሩን ያቻቻ አይደሩን አለው :

ስለዚህ የመጀመሪያውን በለ ዕዳ ተርቶ :— ለንግድ የንግድ የህል ዕዳ አለበሁ ? በለ መየቁው :

በለ ዕዳውም :— መቶ ማድረጋ አይች አለ :

መጋቢውም :— ይገባኝሁን አንድ ለተኑሁም ተቀናው አምሳ በሉህ ዕዳ = አሁን አምሳ ማድረጋ አይች በቻ በቻ = ይህም ዕዳሁን ይጨርስ ማሳ አለው :

በለ ዕዳው ከለበት ዕዳ ማግኘት በቻ በለ ከዚያ = ተደለት = መጋቢውም አገልግሎም :

በኢላም ለለውን በለ ዕዳ :— የንግድ የህል ዕዳ አለበሁ ? በለ መየቁው :

በለ ዕዳውም :— መቶ ማን ስንድ አለው :

መ.ጋቢ.ወ.ም :— እባካሁ ይጠናበህን እንዲ ፊጥነህም ተቀናው ስማንያ
ሙን ስንደ በለሁ ጥሩ = እሁን ስማንያ ዘንድ ስንደ በቻ ዕዲ አስቀሱ እንዳ
መቶ አይደለም = ስሳይሱ እሁን ስማንያ ዘንድ ስንደ በቻ እንደተከናወኝ
አለምናገኙሁ = ይህም የኩብን ይጨረሰልሆል አለው = በለ ዕክመ.ም ካልፎው.
ስማንያ በቻ በመከራሉ ተደስተ :

ነታው ያልታመኑው መ.ጋቢ. የደረገውን በከማ ቤት : መርቻ :

ይህን የመ.ጋቢ.ናትሬን ቤትበት በእንደሆነ ዓይነት መንገድ ስላለተካከሉሁ :
ልግም ነህ = ማከናየቁም = በዘሱ አይደረግሁ በዘው ወደቂቃ ስራዎሁ ታደርጉ
ለሁ አለው =

በኢትዮ አ.የሰ.ሰ ከምሳሌው የሚገኘውን ትምህርች ለደቀ መሆመ.ርቱ
እንዳሁ ሲል ገለጠናቂዎ :— መ.ጋቢ.ወ.ም አልነበረም = ነገር ጥን ስስ
ራስ ዓሳማዊ ተቀናው ማደረገው ጥንቃቄ ለበም ነበረ = እርሱ ለዓለም ነገር
እንዳሁ ለበም ለሆን : የእግዚአብሔር ልጅች ስነሳለማዊ ለታቂው ምንኛ
ልግምች ለሆን ይጋባቸዋል =

ከዚህ በጀት አ.የሰ.ሰ ይቀ መሆመ.ርቱን እንዳሁ ለዚ መከራቂው :—
በዓለማዊ ጥንበት ወደቂቃን ለሆናቂሁ አይኖሩ፤ ዓሳማዊ ጥንበት ያልቀልና =
ጥንበት በፈጻሚነት በተጠቀመ.በት : ለቂቃን በመርሱት ወደቂቃን ለሆና
ቂሁ በታደርጉም : እርሱ በዋሳለም ለተቂ ይበቀለአቃናል አታቃራምም =

(አዋ. ገጽ : ፭—፭ ተመልከት =)